

Titel	Consultatie initiatiefwetsvoorstel beperking liquidatieverliesregeling
Nummer	2019/1127
Instantie	Minister - Financiën
Brondocumenten	Consultatie initiatief wetsvoorstel liquidatie- en stakingsverliesregeling in de Wet VPB 1969, Memorie van toelichting Wet aanpassing liquidatie- en stakingsverliesregeling in de Wet VPB 1969
Wetsartikelen	Wet VPB 1969 - art. 13d, Wet VPB 1969 - art. 15i
Auteur	mr. H. Lohuis
Publicatiedatum	09-05-2019
NTRF	
Rubriek	Vennootschapsbelasting/Dividendbelasting

Samenvatting

Het concept-wetsvoorstel dat op 16 april 2019 ter consultatie is aangeboden betreft een initiatiefwetsvoorstel van de leden Snels, Leijten en Nijboer en beperkt de toepassing van de liquidatieverliesregeling in wezen op drie manieren:

- 1 Alleen liquidatieverliezen op deelnemingen waarin een kwalificerend belang wordt gehouden (meer dan 25%) zijn nog aftrekbaar (een kwantitatieve beperking).
- 2 Alleen liquidatieverliezen op dergelijke belangen binnen de EU/EER zijn nog aftrekbaar (een territoriale beperking).
- 3 Liquidatieverliezen zijn slechts aftrekbaar indien de vereffening wordt voltooid uiterlijk in het derde kalenderjaar na het kalenderjaar van de (nagenoeg gehele) staking van de activiteiten van de dochtervennootschap dan wel het kalenderjaar waarin daartoe werd besloten (een temporele beperking).

Voorts moet het liquidatieverlies toerekenbaar zijn aan de periode waarin aan de eerste twee voorwaarden onafgebroken tot en met het tijdstip direct voorafgaand aan de vereffening is voldaan. Met betrekking tot een liquidatieverlies dat op grond van de kwantitatieve of territoriale beperking niet aftrekbaar is, geldt een uitzondering voor de eerste € 1 miljoen, die altijd aftrekbaar is. Voor de temporele beperking geldt deze tegemoetkoming niet, maar geldt wel een uitzondering indien een latere vereffening haar oorsprong vindt in zakelijke overwegingen.

Daarnaast worden flankerende maatregelen voorgesteld in de liquidatieverliesregeling. Dit betreft een regeling voor indirect (via een gecontroleerde EU/EER-dochtervennootschap) gehouden belangen in:

- niet gecontroleerde lichamen;
- niet-EU/EER-lichamen;
- niet-EU/EER-vaste-inrichtingen;
- via niet-EU/EER-gehouden belangen in EU/EER-lichamen;
- te laat vereffende lichamen.

Ten slotte wordt ook de verliesneming bij vaste inrichtingen op overeenkomstige manier beperkt in die zin dat in beginsel slechts stakingsverliezen op EU/EER-vaste-inrichtingen aftrekbaar zijn onder dezelfde temporele beperking als voor liquidatieverliezen wordt voorgesteld.

De voorgestelde inwerkingtredingsdatum is 1 januari 2021. Slechts voor de temporele beperking wordt overgangsrecht voorgesteld: indien activiteiten van een dochtervennootschap al vóór 1 januari 2021 (nagenoeg geheel) zijn gestaakt of het besluit daartoe al is genomen, krijgen belastingplichtigen alsnog de gelegenheid het liquidatieverlies vóór 1 januari 2024 door middel van vereffening te realiseren. Eenzelfde overgangsregeling geldt voor de temporele beperking van de stakingsverliesregeling. De overige voorgestelde wijzigingen treden volgens het voorstel per 1 januari 2021 in werking zonder enig overgangsrecht.

Commentaar

Algemeen

‘Snels geeft toe dat het voorstel in eerste instantie gericht is op Shell, maar benadrukt dat de beperking voor alle bedrijven gaat gelden.’ ‘Uit onderzoek van Trouw blijkt dat Shell op grote schaal van deze regeling profiteert. Dan moeten we niet boos worden op Shell, maar de wet aanpassen.’ (Citaat uit Trouw van 16 april 2019.)

Voor de temporele beperking (een liquidatieverlies is slechts aftrekbaar indien vereffening voltooid wordt binnen drie jaren) kan ik een goede onderbouwing vinden in de toelichting op het voorstel. Als een belastingplichtige ‘gewone’ verliezen lijdt, zullen deze op grond van goed koopmansgebruik op een gegeven moment in aanmerking *moeten* worden genomen. Zo’n verliesneming komt niet goed uit als er geen winsten worden verwacht waarmee de verliezen kunnen worden verrekend. Dan zou je liever uitstellen, wat echter onder de normale winstbepalingsregels niet onbeperkt kan. Dit is met ingang van 1 januari 2019 een urgenter thema geworden door de verkorting van de voorwaartse verliesverrekeningstermijn van negen naar zes jaren. Verliezen op deelnemingen kunnen daarentegen veel beter worden getimed. Pas als de vereffening definitief is voltooid, worden deze verliezen aftrekbaar, en het moment van vereffening kan in het algemeen eenvoudig zelf bepaald worden. Zo kan inderdaad beter ingespeeld worden op verliesverdamping. Voor een verdere uiteenzetting over deze thematiek kan verwezen worden naar Van de Streek in WFR 2018/215. De initiatiefnemers hebben zich duidelijk door die bijdrage van Van de Streek laten inspireren en verwijzen er ook naar. Dit onderdeel van de voorstellen begrijp ik dan ook en ik ben blij met de uitzondering die wordt geboden indien een late vereffening gebaseerd is op zakelijke overwegingen. Op die wijze worden slechts die belastingplichtigen getroffen die inderdaad met liquidatieverliezen aan het plannen zijn.

De territoriale beperking is echter veel ingewikkelder om te rechtvaardigen. De meest sprekende reden uit de memorie van toelichting lijkt de volgende te zijn (memorie van toelichting, nr. 3, p. 4):

‘Specifiek voor de in Nederland aanwezige hoofdkantoren van multinationale ondernemingen geldt dat de in Nederland belastbare grondslag doorgaans beperkt is. Hetzelfde geldt voor in Nederland aanwezige regionale hoofdkantoren van buitenlandse multinationale ondernemingen. De initiatiefnemers achten het in het bijzonder onevenwichtig dat deze hoofdkantoren op hun beperkte belastinggrondslag ook nog eens potentieel alle verliezen uit hoofde van de liquidatie van buitenlandse deelnemingen in aftrek kunnen brengen.’

Verder wordt verwezen naar het territoriale karakter van de deelnemingsvrijstelling waarbij het zou

passen om buitenlandse verliezen evenals buitenlandse winsten buiten aanmerking te laten, en naar een eerder initiatief van het toenmalige kabinet in 2005 om de liquidatieverliesregeling geheel af te schaffen, mede om de deelnemingsvrijstelling consequenter te laten worden (Kamerstukken II, 2004-2005, 30 107, nr. 2, p. 36).

De motivering van de maatregel om hiermee Nederlandse hoofdkantoren of regionale hoofdkantoren te treffen overtuigt mij niet. De maatregel treft immers niet slechts die groep belastingplichtigen; de impact is veel groter. De keuze voor territorialiteit lijkt wel een principiële. Van der Geld pleitte hier al voor in 'De herziene deelnemingsvrijstelling', Kluwer, Deventer 1990, p. 160. Als deze principiële keuze voor territorialiteit echter de dragende motivatie is voor de beperking van de liquidatieverliesregeling, is het onverklaarbaar waarom kennelijk voor het MKB territorialiteit (tot € 1 miljoen) in zoverre niet geldt. Zie in dezelfde zin Spanjers, 'Pesterijwet', WFR 2019/84. Verder zouden ook verliezen binnen de EU/EER op basis van hetzelfde territorialiteitsprincipe van aftrek moeten worden uitgesloten. Als al de verplichting zou bestaan om definitieve verliezen op grond van rechtspraak van het HvJ (HvJ 13 december 2005, zaak C-446/03, (Mark & Spencer, NTFR 2005/1718)) in aftrek toe te laten, hetgeen na de laatste conclusie van Kokott van 10 januari 2019 in zaak C-607/17 kan worden betwijfeld, zou volstaan kunnen worden met een regeling voor dergelijke verliezen. Of zou de vrees bestaan dat de relatief beperkte Marks & Spencer-leer slechts geldt voor situaties waarin in binnenlandse situaties consolidatie (in Nederland: fiscale eenheid) mogelijk is? Hoe dan ook, als territorialiteit wordt nagestreefd, zou ik verwachten dat we dat ook maximaal binnen de EU/EER proberen te bereiken, en ik mis een duidelijke onderbouwing dat dit niet zou kunnen (behalve nogmaals de relatief beperkte Marks & Spencer-uitzondering).

Verder is het natuurlijk de vraag of er eigenlijk wel iets mis is met verliesneming op buitenlandse deelnemingen. In een simpel voorbeeld, waarin een Nederlandse bv binnenlands een winst van € 3 miljoen maakt en een verlies op een investering in een buitenlandse (non-EU/EER) deelneming van € 2 miljoen, bedraagt de winst per saldo € 1 miljoen. Zonder aftrek van een liquidatieverlies op de buitenlandse deelneming wordt de belastingdruk 75% (bij een verondersteld nominaal tarief van 25%). In de nu voorliggende voorstellen met een drempel van € 1 miljoen aftrekbaar verlies zou de belastingdruk 50% zijn. Als de nettowinst dan wordt uitgekeerd aan een aanmerkelijkbelanghouder, resulteert dit in een gecombineerde belastingdruk van 62,5%. Ik vraag me af of een dergelijke maatregel in het MKB op sympathie kan rekenen. Of betalen zij uiteindelijk een groot deel van de rekening voor het aan kunnen pakken van Shell?

Een ander aspect dat naar mijn mening onderbelicht blijft is, is een vorm van verondersteld misbruik die al bij de parlementaire behandeling van de aanpassing van de liquidatieverliesregeling in 1990 aan de orde kwam: de zogenoemde fiscale veelheid. Het toeval wil dat dit fenomeen in de parlementaire behandeling geïllustreerd werd aan de hand van een belastingplichtige die exploratie van delfstoffen door een reeks boringen splitst over een aantal dochters. Laten we eens veronderstellen dat Shell inderdaad boringen naar olie in bijvoorbeeld Nigeria splitst over drie vennootschappen en dat in elke vennootschap € 10 miljoen wordt geïnvesteerd, waarbij uiteindelijk blijkt dat er twee boringen niet tot succes leiden (en de investering geheel verloren is) en één boring succesvol is en € 110 miljoen oplevert (dus een winst van € 100 miljoen). Dan lijkt de deelnemingsvrijstelling in combinatie met de liquidatieverliesregeling inderdaad een loterij zonder nielen: verliezen worden in Nederland afgetrokken en winsten komen Nederland belastingvrij binnen onder de deelnemingsvrijstelling. Wat daarbij echter over het hoofd wordt gezien, is dat deze structurering in het buitenland tot een verhoogde belastingdruk leidt: over de € 100 miljoen winst zal immers lokale Nigeriaanse winstbelasting verschuldigd worden en de verliezen van de twee Nigeriaanse dochtervennootschappen die geliquideerd worden, zullen vervallen (anders kan op

grond van art. 13, lid 11, Wet VPB 1969 geen liquidatieverlies in aanmerking worden genomen). Als we dit simpele voorbeeld doorrekenen en een Nigeriaanse en Nederlandse winstbelasting van 25% veronderstellen, komt de gecombineerde belastingdruk met aftrek van een liquidatieverlies keurig uit op 25% (totale winst € 80 miljoen, € 25 miljoen Nigeriaanse vennootschapsbelasting en € 5 miljoen vermindering van Nederlandse vennootschapsbelasting door het liquidatieverlies). Zonder aftrek van het liquidatieverlies komt de vennootschapsbelastingdruk uit op 31,25%. Dus zelfs in een structuur met 'fiscale veelheid' leidt de liquidatieverliesregeling niet tot een overall te lage belastingdruk, maar tot een juiste belastingdruk.

Shell zou deze verhoging van de belastingdruk kunnen vermijden door in de toekomst niet langer in drie verschillende vennootschappen boringen te verrichten, maar slechts in één enkele Nigeriaanse vennootschap. Indien dit mogelijk is, kunnen de verliezen van de mislukte boringen wellicht lokaal in Nigeria afgezet worden tegen de winsten op de succesvolle boring. Populistisch concluderend leidt het voorstel van de PvdA, GroenLinks en de SP dus tot een verdere uitholling van de belastingopbrengsten van ontwikkelingslanden ten gunste van de Nederlandse belastingopbrengsten.

Is er dan nooit iets mis met structuren met fiscale veelheid? Jawel, bijvoorbeeld als lokaal (in het voorbeeld: in Nigeria) onderlinge verrekening van resultaten tussen de drie vennootschappen kan plaatsvinden. Dan wordt lokaal in Nigeria minder belasting betaald en kan bovendien een verlies in Nederland afgetrokken worden. Verliesverrekening voorafgaand aan liquidatie staat aan het nemen van een liquidatieverlies immers niet in de weg (anders dan onder de stakingsverliesregeling, zie art. 15i, lid 2, Wet VPB 1969, en voor de tegengestelde mening met betrekking tot de liquidatieverliesregeling zie het Besluit deelnemingsvrijstelling van 9 maart 2019, nr. 2019/0000012049, Stcrt. 2019/9603, onderdeel 5.11.1.3 inzake grouprelief). Een andere situatie die minder goed voelt, is als lokaal (in het voorbeeld: Nigeria) geen vennootschapsbelasting wordt betaald. Dan lijkt het toch veel meer op een loterij zonder nieten (bij succesvolle boringen: geen lokale en geen Nederlandse belasting, bij mislukte boringen: nog steeds aftrek in Nederland). Of deze situatie feitelijk bestaat (lokaal geen heffing op succesvolle olieboringen) is mij onbekend, maar lijkt me onaannemelijk.

Hoe dan ook, het zou aardig zijn om een betere onderbouwing te vinden (en ook te horen van de initiatiefnemers) alvorens territorialiteit als dragende gedachte achter dit voorstel te accepteren. Als bijvoorbeeld de fiscale veelheid de vorm is die de initiatiefnemers stoort, zou het uiteraard aan te bevelen zijn om slechts dit specifieke veronderstelde misbruik aan te pakken. Naar mijn mening dus ten onrechte, maar het zou doel en strekking van de voorgestelde wijzigingen verduidelijken en het toepassingsbereik beperken tot de situaties die men wil treffen.

Ten slotte zou het mijn sterke voorkeur hebben om in het kader van een nieuwe concernregeling nadere gedachten te vormen over verliesneming op deelnemingen. Als bijvoorbeeld de keuze zou vallen op een systeem waarbij verliezen kunnen worden overgedragen binnen een concern, is het maar zeer de vraag of er daarnaast nog behoefte bestaat aan een liquidatieverliesregeling. Thans bestaat de mogelijkheid om verliezen te kunnen verrekenen:

- binnen fiscale eenheid;
- buiten fiscale eenheid op deelnemingen via de liquidatieverliesregeling;
- buiten fiscale eenheid via verliesneming op vorderingen;

- op vaste inrichtingen via de stakingsverliesregeling;
- op grond van het Europese recht in bepaalde andere grensoverschrijdende situaties en tot onbekende omvang.

Hoe aardig zou het zijn als we zouden kunnen komen tot een stelsel waarin al deze vormen van verliesneming tegen het licht worden gehouden en verschillen zo veel mogelijk zouden worden weggenomen via één systeem van verliesneming dat voor alle situaties evenwichtig uitpakt. Iemand zou hier eens een proefschrift over moeten schrijven.

Artikelsgewijs commentaar

Art. 13d, lid 5

De voorgestelde wijziging van art. 13d, lid 5, Wet VPB 1969 hangt samen met de temporele beperking waaronder liquidatieverliezen slechts aftrekbaar zijn indien ze uiterlijk in het derde kalenderjaar na staking (of het voornemen daartoe) worden gerealiseerd. Art. 13d, lid 5, Wet VPB 1969 beperkt thans het in aanmerking te nemen liquidatieverlies op een directe deelneming indien die deelneming zelf een dochtervennootschap heeft geliquideerd en daarop geen liquidatieverlies heeft kunnen aftrekken (of had kunnen aftrekken als de deelneming in Nederland was gevestigd) omdat niet aan de voorwaarden van lid 11 werd voldaan (bijv. de verliezen van de geliquideerde dochtervennootschap zijn niet verloren gegaan of er was sprake van voortzetting). Deze beperking wordt nu uitgebreid naar de voorwaarde met betrekking tot de temporele beperking. Als de dochtervennootschap van de directe deelneming te laat is vereffend, wordt ook dat verlies dus gekort op het in aanmerking te nemen liquidatieverlies op de directe deelneming.

Deze regeling lijkt me gezien de doelstelling logisch. Zonder deze regeling zou nog steeds 'gespeeld' kunnen worden met de timing van liquidatieverliezen door simpelweg van een tussenhoudster gebruik te maken.

De regeling in art. 13d, lid 4, Wet VPB 1969 wordt overigens niet aangepast aan de temporele beperking. Lid 4 beperkt een in aanmerking te nemen liquidatieverlies indien een geliquideerde directe deelneming zelf dochtervennootschappen heeft vervreemd of bij vereffening nog in bezit heeft. Deze beperking geldt voor alle door de directe deelneming vervreemde of nog in bezit zijnde dochtervennootschappen, dus ook voor dochtervennootschappen waarvan de onderneming al geruime tijd is gestaakt (en die dus 'te laat' wordt of zou worden vereffend). Een aanvulling van dit vierde lid is om die reden dus niet noodzakelijk.

Art. 13d, lid 14

Art. 13d, lid 14, Wet VPB 1969 formuleert de al besproken temporele beperking. De beperking sluit aan bij het moment waarop de onderneming van de deelneming geheel of nagenoeg geheel gestaakt is of het besluit daartoe is genomen. Dat zal ongetwijfeld vraagpunten oproepen, die we bijvoorbeeld ook bij de inkringingstoets van art. 20a Wet VPB 1969 al kennen. Hoe te handelen bij een deelneming die eerst 100 fte's in dienst heeft, daarna enkele jaren opereert met 15 fte's (nog

geen relevante inkrimping) om vervolgens met 3 fte's verder te gaan? Ten opzichte van welk tijdstip moet beoordeeld worden of er geheel of nagenoeg geheel gestaakt is? En welke andere factoren (omzet, winst, bezittingen) tellen mee voor die toets?

Verder vindt de uitsluiting van het verlies plaats bij de uiteindelijke vereffening van de deelneming. Het opgeofferde bedrag in de deelneming blijft in stand, ook indien van de uiteindelijke activiteiten en bezittingen slechts nog een fractie bestaat. Stel je voor dat van de oorspronkelijke omvangrijke activiteiten van de te liquideren entiteit slechts nog (het beheer van) tien bureaustoelen overblijven (overblijft). Wat gebeurt er dan met het opgeofferde bedrag en de activiteitentoets indien in het kader van een ruisende afsplitsing negen van die tien bureaustoelen overgaan naar een nieuw opgerichte deelneming van de Nederlandse aandeelhouder? Die deelneming begint dan met een schone lei (de onderneming bestaat uit het beheer van negen bureaustoelen) en een liquidatieverlies op die deelneming komt pas bij het afstoten van acht bureaustoelen in de gevarezone?

Art. 13d, lid 15

Het voorgestelde art. 13d, lid 15, Wet VPB 1969 bevat de kwantitatieve en territoriale beperking van de liquidatieverliesregeling. Op het tijdstip onmiddellijk voorafgaand aan de vereffening moet een kwalificerend belang gehouden worden (in het algemeen: meer dan 25%) en moet de deelneming gevestigd zijn in Nederland of de EU/EER. Dit zijn absolute voorwaarden die slechts één keer worden getoetst, namelijk op genoemd moment. Indien bijvoorbeeld net vóór vereffening een 30%-belang wordt verkleind tot een 20%-belang, is dat pech, en kan in het geheel geen liquidatieverlies in aanmerking worden genomen, ook al stamt het verlies uit de periode dat wél een kwalificerend belang werd gehouden. Voor de omgekeerde situatie beperkt het voorgestelde art. 13d, lid 16, Wet VPB 1969 wél het in aanmerking te nemen liquidatieverlies.

Ook voor deze bepaling geldt dat het opgeofferde bedrag van een deelneming in stand blijft en zullen de gevolgen van fusies en splitsingen dus in kaart moeten worden gebracht. Dat is best nog een aardige kluit.

Verder ontbreekt een bepaling die de samenloop met art. 13e Wet VPB 1969 regelt. Het zal niet de bedoeling zijn dat het opgeofferde bedrag doorschuift naar een andere deelneming bij een voortzetting van de onderneming van een geliquideerde deelneming in een niet-EU/EER-staat door een deelneming die wél voldoet aan alle voorwaarden.

Art. 13d, lid 16

De functie van het voorgestelde art. 13d, lid 16, Wet VPB 1969 is tweeledig:

- De aanhef: Indien weliswaar op het moment van vereffening wordt voldaan aan de voorwaarden van art. 13d, lid 15, Wet VPB 1969 (kwalificerend belang in een Nederlands of EU/EER-lichaam), moet alsnog beoordeeld worden of dat ook in de gehele bezitsperiode daarvóór het geval is geweest. Indien bijvoorbeeld een 20%-belang voor vereffening is uitgebreid naar een 30%-belang, is het verlies dat is toe te rekenen aan de periode dat slechts een 20%-belang werd gehouden alsnog niet aftrekbaar. Hetzelfde geldt voor deelnemingen waarvan de werkelijke leiding voor vereffening is verplaatst naar Nederland of een EU/EER-lidstaat.

- Onderdelen a t/m d: Indien bij vereffening een kwalificerend belang in een Nederlands of EU/EER-lichaam wordt gehouden, wordt daarnaast het liquidatieverlies gecorrigeerd indien dat lichaam bezittingen had die onder de voorgestelde wijzigingen niet tot een aftrekbaar verlies zouden hebben geleid indien deze door de Nederlandse belastingplichtige rechtstreeks waren gehouden. Dit betreft indirect gehouden reeds geliquideerde niet-kwalificerende belangen, indirect gehouden en inmiddels vervreemde belangen in deelnemingen buiten Nederland en de EU/EER en belangen in vaste inrichtingen buiten de EU/EER. Daarnaast worden ook verliezen op middellijk gehouden Nederlandse en EU/EER deelnemingen van aftrek uitgesloten indien deze gehouden werden via een schakel buiten Nederland en de EU/EER (in een voorbeeld: NL1 houdt Lux, Lux houdt Singapore, Singapore houdt NL2).

Ten eerste vind ik het combineren van twee verschillende regelingen (in de aanhef enerzijds en de onderdelen anderzijds) wetstechnisch niet handig. Het zou beter opgesplitst kunnen worden in twee leden.

Ten tweede wordt in de onderdelen a t/m d een enorme laag aan complexiteit toegevoegd aan de liquidatieverliesregeling. Naast de tussenhoudsterregelingen in art. 13d, lid 4 tot en met 6, Wet VPB 1969 moet het nieuwe zestiende lid worden toegepast. De huidige regeling is al vaak niet goed uit te leggen en leidt tot onverwachte en onbedoelde uitkomsten. Ik verheug me er dan ook nu al op om tentamenopgaven te maken waarin het vierde lid met het zestiende gecombineerd mag worden (op het nakijken verheug ik me dan overigens wat minder). Er kunnen zich al dubbele correcties voordoen binnen lid 16 (waarover de toelichting dan wel zegt dat die slechts eenmaal in aanmerking worden genomen), maar ook correcties die al plaatsvinden onder lid 4 kunnen nogmaals vallen onder lid 16. Als we deze nieuwe regeling zouden willen overwegen, pleit ik sterk voor integratie van de tussenhoudsterregelingen en vervanging door een meer overzichtelijke bepaling.

Ten slotte leidt de voorgestelde beperking van verliesneming op indirecte niet-kwalificerende deelnemingen tot een grotere spanning tussen financiering met eigen vermogen en vreemd vermogen van deelnemingen waarop geen liquidatieverlies kan worden genomen. Een verlies op een verstrekking van vreemd vermogen zal immers wél aftrekbaar zijn. Een directe financiering met vreemd vermogen vanuit Nederland is vaak onaantrekkelijk, omdat bij succes van de deelneming rentebaten dan in Nederland belast worden. Indirecte financiering met vermogen dat naar Nederlandse maatstaven vreemd is, is dan wel een oplossing. Denk aan een Nederlandse bv die via Luxemburg investeert in een Nigeriaanse dochter en waarbij Luxemburg een (zakelijke of onzakelijke) lening verstrekt aan Nigeria. Een indirect verlies op een deelneming in Nigeria wordt gecorrigeerd door het voorgestelde zestiende lid, een indirect verlies op een lening niet. Dit is ook een illustratie van dat we iets moeten doen aan de verschillende vormen van verliesneming op verschillende manieren om te investeren.

Art. 13d, lid 17

Het voorgestelde art. 13d, lid 17, Wet VPB 1969 geeft de franchise van € 1 miljoen. Indien een liquidatieverlies op grond van de beperkingen van het vijftiende en zestiende lid niet aftrekbaar zou zijn (de kwantitatieve en territoriale beperking), komt in alle gevallen € 1 miljoen wél in aftrek. De toelichting bij de bepaling geeft als doelstelling een betere uitvoerbaarheid. Dat zie ik eerlijk gezegd niet zo. Nog steeds zal bij elk liquidatieverlies bepaald moeten worden of dit in beginsel aftrekbaar is onder de voorgestelde regels. Minder gecompliceerd wordt het alleen voor liquidatieverliezen die

echt minder dan € 1 miljoen bedragen. Het lijkt daarmee toch meer op een regel die het (kleine) MKB moet ontzien.

Als ik het goed begrijp, geldt de franchise per deelneming. Het opsplitsen van investeringen via meerdere deelnemingen kan dus het gebruik van de franchise vermenigvuldigen.

Art. 13d, lid 18

Het voorgestelde art. 13d, lid 18, Wet VPB 1969 geeft de noodzakelijke definities van 'kwalificerend belang' en van 'derde staat'. De spannendste vraag hierbij zal ongetwijfeld zijn of de definitie van 'kwalificerend belang' voldoende is om de vrijheid van kapitaalverkeer buiten toepassing te laten. Daarover bestaan kennelijk verschillende meningen. Als de vrijheid van kapitaalverkeer niet buiten toepassing blijft, faalt het hele plan mogelijk en zijn ook liquidatieverliezen op deelnemingen buiten Nederland en de EU/EER alsnog aftrekbaar. Er zijn vast mensen die hierover beter onderbouwde meningen hebben dan ik.

Aanpassingen in de stakingsverliesregeling

In de voorgestelde nieuwe leden 8 tot en met 11 van art. 15i Wet VPB 1969 worden vergelijkbare beperkingen in de stakingsverliesregeling voorgesteld. Deze geven mij vooralsnog geen aanleiding tot nader commentaar.

[1]Mr. H. Lohuis is als docent verbonden aan de Universiteit Leiden, alsmede als belastingadviseur verbonden aan Loyens & Loeff.

Datum: 11-5-2019

Bron: <https://www.ndfr.nl/NTFR/Details/NTFR2019-1127>

Copyright - Sdu - Alle rechten voorbehouden.